

Amerikaanse zeebaars

Morone americana

Laatste update: 13-7-2022

De Amerikaanse zeebaars is gemiddeld 13,5 cm lang met een gewicht van 250 tot 650 gram, hoewel een maximumlengte van 58 cm is geregistreerd en een maximumgewicht van 2700 gram. De kleur van de rug is altijd donker, de flanken zijn bleek-olijfgroen of zilvergroen en de buik is zilverwit. De vissoort heeft twee rugvinnen die enigszins verbonden zijn door een vlies. De jonge exemplaren zijn qua uiterlijk gelijk aan de volwassen dieren, maar kunnen vage laterale strepen hebben.

Een vissoort die sterk lijkt op de Amerikaanse zeebaars is de hybride *Morone chrysops* x *Morone saxatilis* die in sommige EU-landen is ingevoerd voor aquacultuur. Er zijn enkele meldingen van exemplaren van deze hybride uit rivieren in de EU.

Foto: Smithsonian Environmental Research Center ([Wikimedia Commons](#), CC BY 2.0)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2021

De Amerikaanse zeebaars heeft zich voor zover bekend nog niet gevestigd in de EU. De vissoort heeft een voorkeur voor brak water. De Amerikaanse zeebaars kan zich bij het huidige klimaat in meerdere lidstaten vestigen, waaronder Nederland.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Gebaseerd op de ervaringen in de Verenigde Staten en Canada is de verwachting dat in de EU-lidstaten waar de Amerikaanse zeebaars zich kan vestigen de impact op biodiversiteit en ecosystemen matig is. De vissoort predeert op eieren van andere vissoorten en kan concurreren met andere vissoorten om voedsel. De verwachting is dat aanwezige predatoren de Amerikaanse zeebaars niet kunnen uitroeien als de soort zich vestigt in EU-wateren. Hybridisatie met de Europese zeebaars (*Dicentrarchus labra*) is niet uit te sluiten.

Effect op ecosystemendiensten

De Amerikaanse zeebaars kan door predatie op eieren van andere vissoorten en door voedselconcurrentie met andere vissoorten ook een effect hebben op vissoorten die voor de recreatieve en commerciële visserij van belang zijn.

Overige effecten

Er zijn geen overige effecten bekend.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de Amerikaanse zeebaars op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken 2021

Amerikaanse zeebaars is niet gevestigd in Nederland.

Effecten

Bij vestiging zijn dezelfde effecten te verwachten als in de overige EU-landen.

3. Wet- en regelgeving

Amerikaanse zeebaars staat sinds augustus 2022 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Eigenaren die deze soort al in bezit hadden voordat de Unielijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Meldingen van Amerikaanse zeebaars in de natuur kunnen worden doorgegeven via onder andere [mijnvismaat.nl](#) en [waarneming.nl](#).

Vroege detectie van de vissoort is zeer moeilijk door de grote omvang van de gebieden waar deze soort voor kan komen. De enige haalbare manier lijkt het rapporteren van de vissoort door onderzoekers, recreatievissers en commerciële vissersvaartuigen. Mogelijk dat met eDNA-methoden een indicatie kan worden verkregen over de aanwezigheid van de soort, maar eDNA-methoden zijn niet in staat om de exacte locatie van een soort aan te geven.

Een snelle uitroeiing van de soort is afhankelijk van de aard van het binnengedrongen aquatische systeem. Volledige uitroeiing in open watersystemen, zoals rivieren of estuaria, is vrijwel onmogelijk wanneer de soort zich eenmaal heeft gevestigd. Meer informatie over mogelijke managementmaatregelen staan in dit [rapport](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

De Amerikaanse zeebaars is inheems in het oostelijk deel van de Verenigde Staten en Canada.

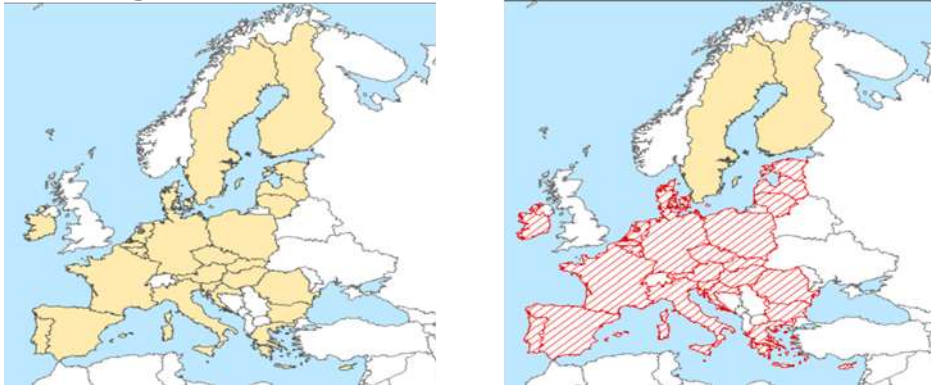
Habitat

De Amerikaanse zeebaars heeft een voorkeur voor brak water, maar komt ook voor in zoet water en kustwater. De vissoort kan ook worden gevonden in rivieren of geïsoleerde wateren, meestal met een modderig substraat. Naast een grote tolerantie voor het zoutgehalte heeft deze vissoort ook een hoge tolerantie voor de temperatuur van het water en verdraagt ook een laag zuurstofgehalte.

Introductieroute Europa

Een mogelijke introductieroute is het meeliften met ballastwater van schepen uit het oorsprongsgebied. Deze introductieroute is niet waarschijnlijk; er is nog nooit een exemplaar aangetroffen, ondanks de vele schepen die vanuit het oorsprongsgebied naar de EU komen en er in de EU voldoende geschikt habitat aanwezig is. Andere introductieroutes zijn import voor aquacultuur en sportvisserij en vervolgens onbedoeld of opzettelijk vrijlaten in de natuur. Deze introductieroutes zijn ook niet waarschijnlijk omdat er commercieel gezien interessantere vissen in Europa aanwezig zijn. Overigens wordt er in Noord-Amerika wel commercieel en recreatief op de Amerikaanse zeebaars gevist.

Aanwezigheid in de EU

Links: vestiging in de EU in 2018 (geen vestiging), rechts mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Introductieroute Nederland

De potentiële introductieroutes zijn gelijk aan die van Europa. Het is onduidelijk of de Amerikaanse zeebaars in Nederland wordt verkocht. Er zijn geen online verkooppunten aangetroffen (Google en Marktplaats 8 maart 2022).

Aanwezigheid in Nederland

De Amerikaanse zeebaars is niet gevestigd in Nederland en er zijn geen waarnemingen bekend.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is klein. De vissoort kan zich vestigen in Nederland. De verwachte verspreidingsnelheid is matig. Eenmaal geïntroduceerd in een open watersysteem is de verspreiding naar andere wateren niet te voorkomen en is eliminatie vrijwel onmogelijk. Voor verspreiding via het zeewater is het zoutgehalte mogelijk vaak te hoog.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- [Europese risicobeoordeling](#)
- [Mogelijke managementmaatregelen](#)
- CABI-datasheet [Morone americana](#), 2019. Bezocht op 21-10-2021
- Froese, R. & D. Pauly (editors), 2021. [FishBase](#). Bezocht op 3-2-2022